

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik IV., številka 17.
Četrtna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetško-delavske zveze.

Stane letno 7:2 pk = 28 80 Din, mesečno 0:60 pk
= 2:40 Din. (V aprilu 1922 velja 1 pk 4 Din.)

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana,
Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 2½ pšeničnih kg, celoletno 30 pk. V aprilu 1922 računamo pk po 4 Din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.
Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Manifestacijski shodi o priliki praznovanja Prvega maja.

V nedeljo, dne 30. aprila se bodo vršili shodi v sledečih krajih:

V Mislinju ob 13. v restavraciji g. Iršiča. Poročevalec: sohr. Karel Malovrh.

V Ponikvi ob južni žel. ob 9. v gostilni g. M. Zdolška. Poročevalec: Narodni poslanec Fil. Kisovar.

V Poljčanah ob 14. v hotelu Bauman (občina Pekel). Poročevalec: sohr. Čeh iz Maribora.

V Sevnici ob pol 8. zjutraj na trgu. V slučaju slabega vremena v gostilni g. M. Majerja. Poročevalec: sodrug Valentin Komavli.

V Rajhenburgu ob pol 9. v gostilni g. Ivana Leskoška. Poročevalec: sodrug J. Jeram.

V Dravogradu ob 9. Več na plakatih. Poročevalec: sohr. Vinko Möderndorfer.

V Slov. Bistrici ob pol 10. v prostorih hotela Neuhold. Poročevalec: sodrug Rudolf Čebular.

V Ljubnem ob 9. velik kmetški tabor za sledeče kraje: Ljubno, Bočna, Šmartno ob Dreti in Rečica v Sav. dol. Poročevalec: sohr. Ivan Krušič.

V Braslovčah ob 8. velik kmetški tabor za sledeče kraje: Braslovče, Gomilsko, Šmartno ob Paki, Rečica, Kaplvas in Polzela. Poročevalec: nar. posl. sodrug dr. Milan Korun.

V Konjicah ob 9. ljudski tabor na glavnem trgu za sledeče kraje: Konjice, Oplotnica in Zreče. Poročevalec: sodrug Ivo Meznarič.

V Žalcu ob 9. ljudski tabor za sledeče kraje: Žalec, Zabukovca, Liboje, Št. Pavel in Št. Peter v Sav. dolni. Poročevalec: nar. posl. sohr. Etbil Kristan.

V Vojniku ob 9. ljudski tabor za sledeče kraje: Doberna, Frankolovo, Nova cerkev, Ljubečna in Škofja vas. Poročevalec: sohr. Alojzij Leskošek.

V Rušah pri Mariboru. Poročevalec: nar. poslanec sodrug Golouh.

V Ljutomeru bo poročal sohr. Krajcer.

V ponedeljek, dne 1. maja na praznik Dela se bodo vršili sledeči shodi:

V Ljubljani ob 9. pred Mestnim domom; v slučaju slabega vremena v

dvorani. Poročevalec: narodni poslanec sohr. Etbil Kristan.

V Kočevju ob 10. Poročevalec: sohr. Uratnik. Več na lepakih.

V Celju ob 9. Poročevalec: nar. posl. sohr. dr. Milan Korun.

V Mariboru bo poročal sohr. Golouh in V. Grčar.

V Ptujju ob 9. na trgu pred magistratom. Poročevalec: sohr. Petelan.

Na Jesenicah ob 10. Poročevalec: sohr. Franjo Koren.

V Trzinu ob 9. Poročevalec: sodrug M. Marčič.

V Mežici ob pol 10. pred konzumnim društvom. Poročevalec: sohr. Fr. Svetek.

V Prevaljah ob 9. pred konzumnim društvom. Poročevalec: sohr. Št. Dražil.

V Zagorju ob 9. v R. Mihečičevi dvorani v Toplicah pri Zagorju. Poročevalec: nar. poslanec sohr. Ivan Tokan.

V Trbovljah ob 9. Poročevalec: sodrug Anton Podbevšek.

V Hrastniku ob 15. Poročevalec: sodrug Anton Podbevšek.

V Radečah ob 9. Več na lepakih.

V Zidanem mostu. — Čas in kraj na lepakih. Poročevalec: nar. poslanec sohr. Zv. Bernot.

V Sp. Poljskavi ob 10. Poročevalec: sohr. Rudolf Čebular.

Na Muti. Več na lepakih. Poročevalec: sohr. Pelikan.

V Šostanju ob 9. na Glavnem trgu. Poročevalec: sodrug Ivan Krušič.

V Večenju ob 10. Poročevalec: sohr. Malovrh.

V Slovenjgradcu ob 9. bo poročal sohr. Alojzij Leskošek.

V Rožški Slatini ob 10. pred zdraviliško dvorano. Poročevalec: sohr. Ivo Meznarič.

V Laškem ob 9. za Laško, Brezno in Hudojamo. Poročevalec: sodrug Ignacij Kaiser.

V Črmošnjicah ob 9. v Novigori št. 92. Poročevalec: sohr. Golmajer.

V Rajhenburgu na Senovem blizu Roštanja v novi rudniški kantini. Poročevalec: sodrug J. Jeram.

uprava, kakor tudi agrarna direkcija to vprašanje in volitve za bogatelo, ali pa hoče v kalnem ribariti.

Znano nam je, kako postopajo nekatera županstva, ki so v rokah reakcije pri volitvah v agrarne odbore. Znano nam je tudi, kako se sestavljajo volilni imeniki.

Revež - delavec in mali kmet se tudi tukaj zapostavljata in kapitalizem se tudi tu poslužuje izreka: Kdor ima malo, naj se mu vzame še to, kar ima in naj se da tistemu, ki ima že dovolj.

Agrarno direkcijo opozarjamo na slučaj, ki se je zgodil na Vrhniki in ki dovolj jasno kaže, kako župani postopajo z revnim ljudstvom in to osobito z onim, ki ne trobi v njih rog. Župan g. dr. Janko Marolt je izbrisal iz volilnih imenikov skoraj vse, ki so v I. in II. kategoriji volilcev v obč. agrarne odbore.

Pred nekaj dnevi je županstvo Vrhnika vsem tistim, ki so izpuščeni iz volilnih imenikov poslalo naslednji dopis: »Obveščate se, da je agrarna direkcija v Ljubljani vsled vložene reklamacije odredila, da se Vas črta iz volilnega imenika za volitve v občinski Agrarni odbor.«

Gospod župan se izgovarja, da so vsi ti ljudje — industrijski delavci, kar pa ne odgovarja dejstvu. Čudno je le, da so imeli pri prejšnjih volitvah v občinske agrarne odbore volilno pravico. Ali je morda izšla kaka nova naredba?

Popolnoma jasno je, da hočejo vrhniški gruntarji in razni petolizci zopet opehariti revno ljudstvo in v svoji lakomnosti pograbititi še to zemljo, ki je namenjena res delavnemu ljudstvu.

Zahtevamo, da agrarna direkcija in okrajno glavarstvo posežeta v to nepravilno postopanje.

Agrarna direkcija je izdala na okrajna glavarstva odlok, da se vrše 30. aprila t. l. volitve v agrarne odbore. Razpis volitev mora biti razglašen na vsaki občinski deski. Kjer tega ni, zahtevajte odločno in takoj, da županstvo volitve in določila naznani. Pregledajte tudi imenike volilcev.

Pozivljamo vse sodruge, da se za to važno vprašanje bolj zanimajo kot dosedaj in da nam vsako nepravilno postopanje od strani županstev ali okrajnih glavarstev takoj naznanijo.

Veleposestva, ki so krivičnim potom prešla v roke fevdalcev, raznih baronov in grofov, naj preidejo sedaj v roke domačih kapitalistov, ki bi kmečko delavstvo in malega kmeta še hujše izkoriščevali, kakor tujci? Naredba o agrarni reformi in volitvah v agrarne odbore določuje drugače, vidi pa se, da merodajni krogi še manj pa županstev teh naredb ne upoštevajo.

Agrarna reforma.

Dolgo smo čakali, da bi se merodajne oblasti vendar zganile in spravile to za kmetško delavstvo in malega kmeta tako važno vprašanje zopet v tir.

Čuli smo, da se bodo vršile dne 30. aprila t. l. volitve v agrarne odbore.

Pričakovali smo, da se bodo te volitve od strani pokrajinske uprave ali pa Agrarne direkcije razpisale v Uradnem listu, ali pa se vsaj uradno naznanile potom dnevnega časopisja. Toda, ničesar. Kakor vse kaže smatra pokrajinska

PROSLAVA PRVEGA MAJA.

Spored proslave 1. maja na Prevaljah. Budnica ob 5. zjutraj. — Odhod iz Prevalj na Leše ob 6. — Odhod iz Leš nasproti sodrugom iz Guštanja — skozi Prevalje. — Ob pol 8. dopoldne sprejem govornika na kolodvoru. — Ob 9. shod pred Konzumnim društvom. (Ob slabem vremenu shod v dvorani Ahac na Prevaljah). — Po shodu v dvorani »Svobode« predstava »Nebesa na zemlji«. — Popoldne prosta zabava in ples v prostorih delavske restavracije v Lešah.

Spored proslave 1. maja v Mežici. Budnica v Mežici in v Črni ob 5. zjutraj. (Godba 20 mož se deli v dva oddelka). — Do 7. zjutraj sviranje godbe pred Konz. društvom. — Ob 7. odhod do Polene. — Ob pol 9. odhod vseh sodrugov z Polene v Mežico pred Konz. društvo. — Ob pol 10. shod pred Konz. društvom. — Po shodu v dvorani »Svobode« predstava drame »Jakob Ruda«. — Popoldne koncert, prosta zabava in ples v gostilnah, ki razobešijo rdeče zastave. Delavstvo obišče samo lokale in obrtnike, ki so okinčali poslopja.

Spored proslave 1. maja v Sp. Poljskavi. Ob pol 9. na Pragerskem sprejem gostov iz Šikol in Črešnjevca. — Ob 9. skupni odhod k glavnemu zborovanju v Spod. Poljskavo. Zborovanja se bodo udeležili tudi somišljeniki iz g. Poljskave, Bukovca, Ogljenšaka in Pokoš. — Svarila bo godba požarne brambe. Dobili se bodo tudi rdeči nagelni, ki so jih izgotovile naše sodružice v prid Podpornega društva. — Sodrugi in sodružice, udeležite se polnoštevno proslave praznika Dela. — Odbor.

Politične vesti.

+ Dvojna politika SLS. Mariborska »Straža« z dne 24. t. m. je prinesla sledečo notico: »Vsestranski Petrič. Jože Petrič je urednik »Slovenca« in »Avtonomista«. Kot urednik »Slovenca« brani Slovensko ljudsko stranko ali bi jo vsaj moral braniti. Kot urednik »Avtonomista« pa jo napada in blati. V zadnji številki od 22. aprila vzporeja našo stranko z drugimi strankami: »Vse naše stranke so enake. Za en ministrski stolček — utilmejo, in sicer vsi skupaj, voditelji in njihovi listi.« Jože Petrič torej nič ne priznava orjaškega boja naše stranke in njenih poslancev, ki se v Belgradu niso hoteli prodati za ministrski stolček, marveč se z uma svitlim mečem odločno in vztrajno, kar jim celo pri nasprotnikih vzbujajo spoštovanje, borijo za samoupravo in avtonomijo nedeljene Slovenije. Jože Petrič gre celo tako daleč, da grdi in blati tisti list, pri kojem sodeluje kot urednik. Pa gospod Petrič je vsestranski človek. Svoje čase je bil urednik Šusteršičeve »Resnice«, potem dopisnik demokratskih listov, sedaj pa tudi služi dvema gospodoma. Navsezadnje je to njegova stvar. Mi si dovoljujemo g. Prepeluha opozoriti na ta napad na našo stranko in njene poslance. Kaj reče g. Prepeluh k temu? — Iz te notice je razvidno, da se je »Straža« zaletela, ker bi sicer ne napadla neposredno »Slovenca«. Klerikalci so namreč še vedno politikovali z dvojnimi obrazi in to je na vsak način tudi znano mariborski »Straži«. Napad na urednika »Slovenca« je obenem vsekako znak napetih odnošajev med »Stražo« in »Slovencem«.

+ »Je pa snoči slauca padla ...« Na te »plave« travnike. Narodno-socialne namreč. Sam Klofač, bivši vojni minister in vodja češkoslovaške narodne socialije.

je prišel, da jih nognoji, toda le radovednežem iz drugih strank, ki so tvorili na včerajšnjem shodu v ljubljanskem »Mestnem domu« dve tretjini vsega navzočega občinstva, se jna zahvaliti, da ne bo preveč hud, ko se povrne domov in bo poročal o grandioznem gibanju bratske frakcije tam doli v osvobojeni nesvobodni Jugoslaviji. Senator Klofač je v slabem referatu še slabše predaval o razni šari, ki spada v narodno-socialni »idealistični program«, v katerem seveda ne manjkajo točke o vseslovanski vzajemnosti in o »brezidejni rdeči mednarodnosti«, o »materialistični mednarodnosti«, ki noče imeti nič skupnega z »idealističnim« patriotom patriotskih socialcev. Povedal je še marsikaj o človeških barvah in verah, kar se je slišalo kakor nezavestna, trgajoča kritika vsej narodno-socialni demagogiji, ki čisto resno pripoveduje, da je vseslovanskemu delavstvu dal rasti kruh in izobrazbo stari, dobri vseslovanski in samo vseslovanski Bog. Tisti dve tretjini, ki sta prišli iz same firbčnosti, kako neki izgleda znameniti panslavistični češki sentimentalec in kako giblje pri govorjenju usta, sta bili skrajno razočarani. — Gospod Brandner je nato skušal pred milim gostom oprati vedenje svoje stranke, ki da ne sedi v vladi, kamor bi po svoji državotvornosti spadala, samo raditega, ker teren zanjo še ni ugoden. Prosimo, tukaj se ne delamo norca! Potrdil je nato svoje pred par tedni z vstopom v republikanski klub potrjeno republikanstvo z besedicami, ki so dišale po globokem rešpektu pred monarhizmom. Tudi posledica »programa«. — Tretji mojster je pa dr. Ribač, ki ga imamo v kaj dobrem spominu še iz tistih časov, ko so v ranjke tržaškem »Narodnem domu« proletarce metali po stopnicah skozi vrata. G. Ribač je čisto zadovoljen, da bodo rumunski bajoneti pomagali slovanski Mali antanti ustvariti vseslovansko državo, ki se je bo bal ves svet. Bal — to je krasna beseda, ki žnjo narodna socialija ustvarja družbo socialistične bodočnosti. Dosti. Domov grede smo imeli še hudobno misel: Kako bo neki to noč g. Pesek spal, ko mu bodo povedali, da vse okostenele narodnjakarske frazarije dandanes med delavstvom prav malo vlečejo, čeprav jih skušajo modernizirati z drobci rdečega nauka in čeprav jih prihaja semkaj oznanjevat sam senator Klofač. In da ne bo Peskova banka navzlic vsem poskusom na račun delavstva prav nič bolj stala in da ne bo delavstvo, ki razločuje med pristnim in negodno ponarejenim ter zvođenim, v njegovih rudnikih zato prav nič bolj poceni delalo.

+ »Narod« postaja, čim starejši, tembolj otročji. Upravičeni smo celo misliti, da trpi že na neozdravljivi možganski kislini in kroničnih halucinacijah. Naš sobotni članek »Naša opozicija« je v neki včerajšnji dnevni notici tako skomentiral, da se res vprašujemo, kje je neki »Narodovo« uredništvo pobralo tisti bistri možgan, ki tako razume in razlaga naš poziv na dotičnega poštenjaka, ki ima 15.000 K mesečno, pa se brani izvrševati svoje članske dolžnosti, kot napad na ljudi, za katere se mi prav toliko brigamo kakor za »Narodove« brezmiselne blebetače. Silno smo radovedni, kako bo »Narod« o »razkolu« v stranki še rezal in kako se bo urezaval. Priporočali bi mu pa, predno še kaj spregovori, da pride k nam po informacije, da bo bolj vedel, kam mu je nameriti topove svojih razkolnih manj la neslanosti. Z nami se mu triki namreč ne bodo dobro posrečili.

+ Italijanska delavnost na Reki. Iz Reke poročajo, da zbirajo Italijani železniški material ter da ga odvažajo v Italijo. Kakor je znano, je vlada Attilia Prodana že pred mesecem dni izročila Banki d' Italia vso lastnino bivše Avstro-ogrskanske banke, s čimer je zagrešila nezakonito dejanje. Ker se boje reški industrialci še več podobnih atentatov, so sklicali pretekli terek sestanek, na katerem so izvolili reprezentacijski odbor. Le ta odbor bo še te dni odpotoval v Genovo in poročal konferenci o obupnem stanju, ki vlada na Reki.

+ Francoski ultimatum sovjetski Rusiji. Kriza se še ni podela, temveč narašča z vsakim dnem. Barthou bo stavil še tekom današnjega dne ultimatum sovjetski delegaciji, v katerem bo zahteval odgovor na sledeči vprašanji: 1. Ali prizna Rusija brezpogojno vse svoje dolgove? 2. Ali je Rusija brezpogojno pripravljena vrniti inozemskim lastnikom balgo, katero jim je odvzela in nacionalizirala? Sedaj je že popolnoma jasno, da se bo genovska konferenca razbila, ker je Čičerin izjavil časnikarjem in zavezniškim delegatom, da ne bo sovjetska Rusija privolila v izpremembo sklenjene pogodbe in ker je Poincare obvestil Barthouja, naj takoj zapusti Genovo, če ne bo odgovorila ruska delegacija pozitivno v teku 48 ur.

ZAVEDNEMU PROLETARIATU V VEDNOST.

Na zadnjem občnem zboru blagajničnih nameščencev v Ljubljani se je precej govorilo, da bi morali biti uradniki oziroma nameščenci bolniških blagajn avantgarda proletariata, iz katerega so izšli. Morali bi dramiti delavstvo iz dremote. Sliši se celo, da je to govoril sam g. ravnatelj bolniških blagajn, po imenu Ivan Kocmur. Da bi bilo to dobro in potrebno ter dolžnost nameščencev, se tudi nam tako zdi. Samo žal da se to dosedaj ni pokazalo v obilni meri ali skoro nič.

Ali čujte! Ravnateljstvo okrajne bolniške blagajne v Ljubljani s podpisom gosp. ravnatelja Kocmurja in gosp. upravitelja Cigoja sklicuje za dneva 30. aprila in 1. maja t. l. vse blagajniške nameščence uradno v Ljubljano k raznim predavanjem, tečajem, zborovanjem, kakor da bi bila največja sila. Res je, da človek ni nikdar dovolj poučen in da je vedno potreba šol, ali skoro gotovo je še kakšen drugi dan v letu, na katerega bi se lahko to določilo. Da je to ravno na dan 1. maja — proletariat vedi, da mora tukaj biti popolnoma nekaj drugega, kar najbrže ne stremi za socialističnimi cilji. Da pa bodo prav gotovo prišli vsi nameščenci tja, se je določila na ta dan tudi zaprisega nameščencev, kateri bo prisostvoval zastopnik pokrajinske uprave v Ljubljani.

Pa še nekaj! Pri prisegi se bo tudi dala častna priznanica g. M. Rožancu za njegove velike zasluge, ki si jih je stekel med časom vojne in ob prevratu.

Torej za vse te fibole fabole se kličejo vsi blagajnični nameščenci v Ljubljano, samo doma ne smejo ostati, ker bi mogoče kdo izmed njih šel demonstrirati z drugimi delavci ali še celo kot govornik na kak shod.

Ti ubogi uradniki se res ne smejo nikamor ganiti, še celo na dan 1. maja ne. Prav jim je, bodo vsaj vedeli, kaki socialisti so tisti ravnatelji in nekdanji načelniki, da jim še tega ne dovolijo, kar dovoli največji sovražnik delavstva, to je praznovanje 1. maja.

Toda počakajte tisti, tudi za vas pride dan, ko se bomo povprašali, čigave so bolniške blagajne! Ali so last par komandantov, ki bi radi gospodovali na ta način po zavodih zgrajenih in vzdrževanih od delavskih žuljev, ali so — delavske. — Opazovalec.

GOSPODU HUBADU, UPRAVNIKU NAR. GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

V gledališki zadevi naš zadnji poziv: Cenimo Vas kot delavnega poštenega človeka, kateremu je na srcu, da se konča nenormalno stanje, ki ubija ugled našemu najvišjemu kulturnemu hramu. Gotovo Vam samemu ni prijetno delovati v njegovem ozračju, dokler bodo vselej nad njim nerešene težke obdolžitve. Prosimo Vas torej, da, opiraje se na svojo funkcijo in na pravice, ki sledijo iz te funkcije, nemudoma zahtevate od merodajnih oblasti, naj izvršijo, kar je njihova dolžnost, in naj javnosti kakor Vam natočijo čiste vode.

Tekom treh dni pričakujemo, da se oblasti Vaši zahtevi odzovejo. Kakor rečeno: To je naš zadnji poziv, nakar bomo prisiljeni, če se zadeva ne bo drugače razčistila, izročiti jo našemu parlamentarnemu klubu, ki bo poskrbel, da se kaznujejo ne samo krivci, temveč tudi oni, ki nudijo krivcem svoj plašč. In javnost jih bo sodila.

V PROSLAVO PRVEGA MAJA

se uprizoni v nedeljo, na predvečer prvega maja, dne 30. aprila ob pol 8. zvečer v dramskem gledališču »Poljušanje v dolini šentflorjanski«. Pred igro prolog. — Vstopnice po znižani ceni se dobe v centralnem taništvu »Svobode« v Ljubljani, Židovska ulica 1, I. nadstropje. S. D. I. Z. »Svoboda«.

Dnevne vesti.

Današnji »Ljudski glas« ima samo štiri strani, to pa zato, ker izide tri dni pozneje še enkrat kot »Majska številka« na več straneh. Tudi bomo povečali naklado in razprodali po več izvodov vsem zaupnikom. Najmanj, kar je dolžan storiti za Prvi maj vsak somišljenik, je, da jo kupi, prečita in razširi med ljudstvom. Veljala bo 1 dinar. — Upravništvo »Ljudskega glasu« v Ljubljani, pošti predal 168.

Prav nikjer ne smete pozabiti na proslavo Prvega maja. Če vas ni dovolj, da slavite javno, pa se vsaj zberite v ožjem krogu. Če nimate govornika, ne mislite, da brez njega ne pojde! Pogovarjajte se po domače o člankih, ki ste jih čitali, ali pa si izberite kakega lepega in ga čitajte skupno, tako da eden čita, drugi pa poslušajo, potem pa pomenite o vsebini. Ne mislite, da je to smešno! Tako so delali vsi voditelji socializma, tako delajo tudi danes še vsi tisti, ki hočejo napredovati. Sam ne bo nihče našel poti k socializmu, le družba more rešiti družbo, posameznik nikdar.

Če si pa sam daleč na okoli in nimaš denarja za pot, da bi se udeležil proslave praznika Dela v kakem drugem kraju, potem vzemi za družabnika knjigo ali časopis. Mnogo boljša družba je to nego prerekat se z nasprotniki v gostilni. Posebno pa v gostilni! Najzaostalejši ljudje so v tistih krajih, kjer imajo denar za gostilničarja, nimajo ga pa za dobro knjigo. Iz nekega takega kraja, kjer ljudstvo še zmeraj veruje, da slivovka greje, so nam vrnil okrožnici o socialističnih knjigah z

opazko, da žalibog ni denarja. Tudi proslave Prvega majnika tam ne bo. Vemo pa, da bodo sedeli po gostilnah in žganjetočih in ugibali o slabih strankah, o draginji in davkih ter o »zlatih starih časih« — čeprav so tudi sami s svojo nevednostjo krivi, da je zanič, naš čas! Posamezniki v takih krajih! Zbudite to ljudstvo!

Častno in posnemanja vredno dejanje. Jugoslovanski akademiki na Dunaju, kakor znano, največji reveži in sestradanci, so nabrali med seboj 44.820 avstrijskih bron za brata in sestrico obojenega atentatorja Aliagića. To je častno izpričevalo naše mladine, ki si goji razumevanje in velik socialni čut za žrtve in siromaštvo.

Ruska zbirka. Za gladijoče v Rusiji so še darovali Amalija in Milena Zamperlo v Radovljici 10 Din, kraj. org. KDZ v Poljanah nad Škofjo Loko 93,50 Din. Skupna vsota dosedaj nabranih darov je 4669,60 Din.

Ljubljana.

Karol Kordelič je praznoval včeraj 65. rojstni dan. Čeprav smo malo kasni, vendar se nam zdi potrebno, da mu tudi mi izrazimo svojo odkritosrčno željo, naj ukaže še mnogo srečnih let. Bil je med začetniki socializma na Slovenskem. Takrat še ni bilo lahko biti socialist — socialistične delavce so kot nevarne škodljivce preganjali iz kraja v kraj, ne da bi sploh imeli kak sum krivde, beseda socialist je bila že sama na sebi zadostna krivda. Povrhu je bilo malo ljudi tako pogumnih in življenje je bilo trdo. Kot delegatu na kongres mu je n. pr. dala »stranka« — 4 gld., po krajcarju nabrane. Lahko si mislimo, kako se je takratni čevljarški pomočnik postavljal z njimi med Nemci! — Kordeliča omenja med začetniki socializma na Slovenskem tudi dr. Korun v svojem članku v letošnjem »Majskem listu«.

Egoizem in altruizem. Peto javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika »Napreja«: »O egoizmu in altruizmu«. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad 10 minut. — Petek, 28. aprila 1922. Velika dvorana »Mestnega doma« v Ljubljani. Začetek točno ob 20., konec najpozneje ob 22. — Sedeži v I. vrsti po 5 Din, v II.—VI. vrsti po 2 Din, v VII.—X. vrsti po 1 Din. Stojišča 50 par.

Mestna hranilnica ljubljanska v ponedeljek, 1. maja ne uraduje.

Jugoslovanska V. umetniška razstava o priliki kraljeve poroke v Beogradu. Strokovno udruženje jugoslovanskih oblikajočih umetnikov vabi vse umetnike, ki se zanimajo za to razstavo, na sestanek, kateri se bo vršil v petek, 28. t. m. ob pol 8. v restavraciji »Union«.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V tedenski dobi od 16.—22. t. m. je bilo novorojenih 17 (in en mrtvorojeni), umrlih pa 23. Vzroki smrti so: življenjska slabost 1, jetika 4, davica 1, škrlatica 1, zastrupljenje rane 1, možganska kap 3, srčna hiba 2, rak 2, drugi naravni smrtni vzroki 7, slučajne smrtno poškodbe 1.

Iz stranke.

»Majski list« smo razposlali že vsem organizacijam. Obsega 32 strani in velja 3 dinarje. Od tega gre pol dinarja za rusko zbirko. Organizacije, ki so ga prejele premalo, kakor tudi posamezniki, ki ga žele, naj ga takoj naročijo, dokler ne pride zaloga. — Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v Ljubljani, pp. 168.

Ker večina članov krajevne organizacije v Spodnji Poljskavi ni prejela 16. številke »Ljudskega glasu« jo pošiljamo danes brez izjeme vsem. Če bo pa imel zdaj kdo dva izvoda, naj odda enega svojemu znancu, ki še ni naročnik »Ljudskega glasu«.

Iz strok. gibanja.

Hrastnik. V petek, 28. t. m. ob 3. popoldne se bo vršila diskusija za rudarje in ob 5. popoldne za kemične delavce.

Seja odbora podružnice kovinarjev v Ljubljani se bo vršila v četrtek, dne 27. aprila takoj po delu v društvenih prostorih Šelenburgova ulica 6, II. nadstropje.

Vestnik Svobode.

Vestnik »Svobode« Spodnja Šiška. V soboto, dne 29. t. m. se bo vršil ob pol 20. v »Zadružnem domu« občni zbor DJZ »Svobode« podružnice v Spodnji Šiški. Točna udeležba vseh članov dolžnost. — Predsednik.

Podružnica »Svobode« v Mežici prosi vse podružnice »Svobode«, katere so sprejele v letu 1921. razpečavo dinarskih blokov v korist podružnice v Mežicah, naj vsaj do 10. maja obračunajo. Denar naj dostavijo po poštni nakaznici, nerazprodane bloke pa v pisnih. Podružnice naj bi skušale dne 1. maja razprodati še nerazprodane bloke.

Repertoar slovenskega nar. gledališča.

Drama:

Četrtek, 27. aprila »Hamlet« Izven.
Petek, 28. aprila »Revizor«, Dijaška predstava. Znižane cene. Začetek ob 3. popoldne. Izven.

Opera:

Četrtek, 27. aprila »Bajaja«, D.
Petek, 28. aprila »Werther«, A.

III. redni občni zbor »Narodne Galerije« se bo vršil v soboto, 29. aprila ob štirih popoldne v posvetovalnici mestnega magistrata.

Dopisi.

Opiotniško suženjstvo. V sled dopisa v »Napreju« z dne 12. t. m. iz Oplotnice, so se tukajšnji kapitalisti strašno razburili. Še tek se je menda pokvaril na velikonočno nedeljo vsem tistim, ki so ga že tedaj čitali. To jim pač ne gre v glavo, da si upa en dopisnik delavskega stanu javnosti naznaniti, kako krivično je odmerjen dohodninski davek v našem kraju. Na vsak način hočejo izvedeti ime dopisnika, ter ga sodniji naznaniti zato, ker je od prve do zadnje besede resničen dopis poslal v »Naprej«! Ti kapitalisti menda res mislijo, da jim bo do mozga izkoriščano delavno ljudstvo za sramotno plačilo večno delalo, povrhu tega pa še takšne davke plačevalo kot oni. Mi vemo, da potrebuje država denar in da ga dobiva s pomočjo davkov. Toda ti se naj odmerjajo na pravičen način, tako da ne bo ubogi delavec plačeval enako visokega davka kakor milijonar. Pribijemo, da dopisnik do zadnjega časa ni vedel za vse prikrite dohodke in bogastva kapitalistov. Če bodo tedaj le ti še naprej zabavljali čez delavstvo zato, ker se za pravico poteguje, bo delavstvo poizvedelo še za marsikaj resničnega, ter vse to naznanilo na pristojna mesta, kar jim bo še manj ugajalo, kakor pa zadnji dopis. Ti zatirano delavsko ljudstvo se pa vzdrami, spreglej za koga trpiš, za koga si lačno in za koga že skoro nago hodiš! Spomni se ob času volitev nato!

Gospodarstvo.

= Valuta (Zagreb, 25. aprila.) Ameriški dolar 54 Din, čehoslovaška krona 1.20 Din, napoleon 200 Din, 100 rumunskih lejev 50 Din, italijanska lira 3 Din.

= Žitni trg. (Zagreb, 24. aprila.) Kilogram pšenice 4.15—4.28 Din, kg koruze 3—3.25 Din, kg rži 3.38—3.50 Din, kg ječmena 3.15—3.25 Din, kg ovs 2.90—3 Din, kg moke (štev. 0) 5.95—6.20 Din.

SODRUGI, PRIPRAVLJAJTE SE NA DOSTOJNO PROSLAVO PRVEGA MAJA!

Po svetu.

— Militarizem male antante je edina institucija, ki dobro cvete. Pod tem naslovom prinaša ameriška »Prosveta« z dne 7. t. m. poročilo iz Prage, iz katerega navajamo sledeči odstavek: Voditelji male antante in drugih držav v srednji Evropi sicer pravijo, da so njihove armade zmanjšane kolikor jim dopuščajo »politične, delavske in druge razmere«, toda tega zmanjšanja ni videti nikjer. Čehoslovaška ima še vedno okrog 200.000 mož pod orožjem; Jugoslavija in Rumunija ima vsaka po 300.000 mož, Poljska ima 400.000 in celo Madžari drže armado 50.000 mož. Tu pa ni všteta žandarmerija, tajna policija in obmejne carinske straže. Dejstvo je namreč, da imajo bivše sov-

ražne države tajne vojaške organizacije, ki so vse izborna opremljene. Kje dobi mala antanta opremo za svoje armade? Velike vsote denarja so bile izdane za opremo v zapadnih državah. Jugoslavija in Rumunija, ki nimata lastnih municijskih tovarn, naročata velike zaloge iz Nemčije in Avstrije; veliko nakupljenega streliva in orožja je plačanega z živili. Dunajski delavski listi redno objavljajo število železniških vagonov z municijo, ki odhajajo z Dunaja v Jugoslavijo. Vlade se izgovarjajo, da morajo držati veliko število moštva v armadi zaradi brezposelnosti. Drugi izgovor je sovjetska Rusija. Ljudstva male antante in Poljske se prav nič ne navdušujejo za kakšno vojno; protesti proti velikim armadam so na dnevnem redu. Toda vlade se ne zmenijo za proteste. Vedno najdejo kak izgovor. Poliaki kažejo na Vilno in Rusijo, Rumunci na Rusijo, Jugoslovani na Reko in Madžarsko in Čehi na Habsburžane. Francoska vojaška misija na Čehoslovaškem, kateri je sprva načeloval general Pelle, zdaj pa general Mittelhauser, je docela reorganizirala čehoslovaško armado. Slehera češka enota ima francoske častnike.

— Revolucija v Indiji je zaradi imperialistične Anglije neizogibna. Francoski časopisi prinašajo poročilo Federated Pressa v Lydnevu, v katerem trdi poročevalec, da je revolucija neizogibna. Poročilo se glasi: »Nihče zunaj Indije nima pojma, kako resen je ondotni položaj. Vsakdo v uradnih krogih Indije pričakuje

rebeliona. Oblasti so se že pripravile za možnost izbruha. Angleške čete imajo že povelja za akcijo. Povelja so tajna in jih spreminjajo vsak mesec. Na čete, ki so sestavljene iz indijskih vojakov, se sploh ne zanašajo in jim zaraditega tudi ne zapajo stroinic, bomb, letal itd. Vse topništvo in moderni aparati so v rokah Angležev. Izgredi v Indiji so že sedaj veliko večji kot na angleška vlada dovoli vedeti zunanjemu svetu. V mnogih slučajih se je poslužila skrajnih sredstev, toda uradniki ne smejo poročati o tem. Poset princa Walesa, ki je imel namen zabrisati pogreške angleške vlade v Indiji, je bil absolutni fiasko v vseh indijskih krajih, ki so pod angleško administracijo. Gandi-jev bojkot je bil vseskozi uspešen in priučenega upliva ni bilo nikjer. S priučenim fiaskom je Anglija utrpela največjo izgubo prestiža v Indiji, kar ga je še imela.«

UTRINEK.

Ljudje, ki obupavajo, ker se ni od včeraj še ničesar spremenilo, bi se morali spomniti, da so se skozi vso zgodovino človeštva dobili taki ljudje. Toda bili so tudi taki, ki niso poznali obupa, ki niso izgubili vere v bodočnost, in tem se je zahvaliti za vse korake, ki jih je že napravil človeški rod k napredku.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Izjava.

Podpisana Ivan Vidmar, kurjač državne železnice v Ljubljani, in Anton Čepirlo, progovni čuvaj južne železnice v Spod. Šiški, sva gospoda Blaža Korosca, železničarja in predsednika Z. J. Ž., brez vsakega razloga obrekovala, da je prodal železničarje. Za to najino obrekovanje naju je gosp. Blaž Korosce poklical na odgovor k sodišču. Pred občinskimi poravnalnimi uradom sva ga pa prosila za odpustanje in se mu zahvaljujemo, da nama je odpustil. Tudi sva plačala stroške proti nama naperjene tožbe. Izjavljamo, da nimava nobenega razloga dvomiti o tem, da g. Blaž Korosce nesebično in požitvalno zastopa in brani interese železničarjev.

Ljubljana, dne 25. aprila 1922.

Ivan Vidmar. Anton Čepirlo.

Velika zaloga! Cenik zastoj!

Trgovina z pohištvo
Karl Preis, Maribor,

Stolni trg (Domplatz)

Najboljša in najcenejša pri-
ložnost za nakup

≡ pohištva

za delavce in železničarje.
Solidna postrežba! Nizke cene!

Perilo je pri sedanji draginji nenadomestljivo. Ali vporabljaš pri pranju tako milo, katero mu ne škoduje in ga ne razjeda? Ali vporabljaš „gazela“ milo?

Prodajam takoj
5000 kg lepega sena.

Cena po dogovoru.

Jos. Košir,
Gojzd pri Trziču.

Več
tesarjev in tesarskih
predelavcev

sprejme takoj

Ivan Zakotnik,
mestni tesarski mojster,
parna žaga, Ljubljana, Dunajska
cesta 46.

Ne pozabite, da je pri

vinu, čaju in kavi najboljši

≡ ≡ KEKS ≡ ≡

K. Vidic, Jesenice, Gorenjsko

OBRTNA NAZNANILA.

Prva produkt. zadruga krojačev
Maribor, Ruška cesta 5
priporoča obleke za moške in
ženske po zmernih cenah in
dobre kakovosti.

... Prva mariborska ...
delavska pekarna v Mariboru,
Tržaška cesta št. 38, tel. 324,
priporoča
dober kruh in žemlje.

Gostilna
LJUDSKI DOM
Maribor
Ruška cesta št. 7

priporoča
izborna kuhinjo in pijačo.

... N. BRUNO MILJANIČ ...
tovarna kandič in slaščičarna
najnižje cene in vsak čas sveže blago.
Maribor, Tkalska ulica 4.

Jugoslovanska Union-banka

preje Mariborska eskomptna banka
ustanovljena leta 1872

Beograd - Gornja Radgona - Kranj - Ljubljana - Maribor - Murska Sobota - Velikovec.

≡ Akcijski kapital ≡
K 30.000.000

Rezerve K 16.000.000.

Izvršuje vse bančne
posle najkulantneje.